GRAMATYKA · RZECZOWNIKI · ZAIMKI

Some, any, much, many, a few: określniki ilości i zaimki nieokreślone

Igor Zadrużyński

Opublikowano 19 listopada 2026 · aktualizacja 25 listopada 2026

O LEKCJI

„Masz jakieś pieniądze?", „Mam trochę czasu", „Nikt nie dzwonił", „Obaj się spóźnili". Polskie „jakiś", „trochę", „nikt" czy „obaj" mają po angielsku kilka odpowiedników i wybór zależy od tego, czy rzeczownik jest policzalny, czy zdanie jest pytaniem albo przeczeniem i ile rzeczy mamy na myśli. Ta lekcja omawia określniki ilości (some, any, much, many, a few, a little), zaimki nieokreślone (somebody, anything, nowhere) oraz słowa dla dwóch i więcej osób (both, either, neither, all, each, every).

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Rzeczowniki, Zaimki

SPIS TREŚCI

1. Some i any 2
2. No , none i podwójne przeczenie 2
3. Zaimki nieokreślone: somebody, anything, nowhere . 3
4. Much, many, a lot of 4
5. Few i a few , little i a little 4
6. Dwie osoby lub rzeczy: both, either, neither 5
7. Więcej niż dwie: all, every, each 6

Źródła i dalsza lektura 7

Lekcja zakłada, że znasz podział na rzeczowniki policzalne i niepoliczalne z lekcji o rzeczownikach[1].

1. *Some* i *any*

Some i *any* oznaczają nieokreśloną ilość: „trochę", „kilka", „jakieś". Łączą się z rzeczownikami niepoliczalnymi (*some milk*) i z policzalnymi w liczbie mnogiej (*some eggs*). Podstawowa zasada jest prosta:

ZDANIE	SŁOWO	PRZYKŁAD
twierdzące	some	There's some cheese in the fridge.
przeczące	any	We haven't got any eggs.
pytające	any	Have you got any brothers or sisters?

Są dwa ważne wyjątki. Pierwszy: w **propozycjach i prośbach** używamy *some*, mimo że to pytania, bo spodziewamy się odpowiedzi „tak".

PRZYKŁADY

- **Would you like some more tea?**
  Napijesz się jeszcze herbaty?
- **Could I have some water, please?**
  Mogę prosić o wodę?

Drugi: *any* w zdaniu twierdzącym znaczy „jakikolwiek, obojętnie który".

PRZYKŁADY

- **Any bus from this stop goes to the city centre.**
  Każdy autobus z tego przystanku jedzie do centrum.
- **Call me any time.**
  Dzwoń o każdej porze.

2. *No*, *none* i podwójne przeczenie

No stoi przed rzeczownikiem i znaczy to samo co *not any*, tylko mocniej: *There's no milk* = *There isn't any milk*. *None* stoi samodzielnie albo z *of*: *none of my friends* (żaden z moich przyjaciół).

PRZYKŁADY

- **Sorry, I've got no change.**
  Przepraszam, nie mam drobnych.
- **How many tickets are left? None.**
  Ile zostało biletów? Ani jeden.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/okresliki-ilosci/

TYPOWY BŁĄD

~~I don't have no money. Nobody didn't call.~~

I don't have any money. / I have no money. Nobody called.

Po polsku przeczenie się „mnoży": „nikt nigdy nic nie powiedział". W standardowym angielskim wystarczy **jedno** przeczenie w zdaniu. Jeśli czasownik ma już *not*, dalej idzie *any*; jeśli jest *no* albo *nobody*, czasownik zostaje twierdzący. Podwójne przeczenie usłyszysz w piosenkach i w gwarze, ale w szkole i w pracy uchodzi za błąd.

3. Zaimki nieokreślone: *somebody, anything, nowhere*

Te same słowa, *some, any, no, every*, tworzą całą rodzinę zaimków. Działają według tych samych zasad co w punkcie 1 i 2.

	LUDZIE	RZECZY	MIEJSCA
some-	somebody / someone (ktoś)	something (coś)	somewhere (gdzieś)
any-	anybody / anyone (ktokolwiek)	anything (cokolwiek)	anywhere (gdziekolwiek)
no-	nobody / no one (nikt)	nothing (nic)	nowhere (nigdzie)
every-	everybody / everyone (wszyscy)	everything (wszystko)	everywhere (wszędzie)

PRZYKŁADY

- **Somebody's knocking at the door.**
  Ktoś puka do drzwi.
- **I didn't buy anything in the sales.**
  Nic nie kupiłem na wyprzedaży.
- **There's nowhere to park round here.**
  Nie ma tu gdzie zaparkować.

Wersje z *-body* i *-one* znaczą to samo; *-one* brzmi odrobinę staranniej. *No one* piszemy osobno. Po tych zaimkach może stać *else* (*somebody else* – ktoś inny, *nowhere else* – nigdzie indziej) albo przymiotnik (*something interesting*).

TYPOWY BŁĄD

~~Everybody are here. Everything are ready.~~

Everybody is here. Everything is ready.

„Wszyscy" brzmi jak liczba mnoga, ale *everybody, everyone, everything* łączą się z czasownikiem w **liczbie pojedynczej**. Gdy jednak odnosimy się do takiej osoby zaimkiem, zwykle mówimy *they*: *Someone has left their umbrella* (Ktoś zostawił parasol).

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/okresliki-ilosci/

4. *Much, many, a lot of*

„Dużo” ma po angielsku trzy podstawowe odpowiedniki:

SŁOWO	Z JAKIM RZECZOWNIKIEM	GDZIE ZWYKLE
many	policzalne w liczbie mnogiej	pytania i przeczenia: *How many people? Not many.*
much	niepoliczalne	pytania i przeczenia: *How much time? Not much.*
a lot of / lots of	oba rodzaje	wszędzie, najczęściej w zdaniach twierdzących

PRZYKŁADY

- **There are a lot of tourists in Bath in summer.**
  Latem w Bath jest mnóstwo turystów.
- **I haven't got much time today.**
  Nie mam dziś dużo czasu.
- **How many sugars do you take?**
  Ile łyżeczek cukru słodzisz?

W zdaniach twierdzących *much* i *many* brzmią sztywno (*I have much money* to raczej język oficjalny), dlatego w mowie wybieramy *a lot of*. Na końcu zdania, bez rzeczownika, mówimy samo *a lot*: *Thanks a lot. She travels a lot.* Potocznie można też powiedzieć *plenty of* (aż nadto, w sam raz): *Don't rush, we've got plenty of time.*

5. *Few* i *a few, little* i *a little*

Tu jedno słowo, *a*, zmienia znaczenie całego zdania. Wersja z *a* jest pozytywna („trochę, kilka – i to wystarczy”). Wersja bez *a* jest negatywna („niewiele, za mało”).

	POLICZALNE	NIEPOLICZALNE
pozytywnie: kilka, trochę	a few friends	a little money
negatywnie: niewiele, mało	few friends	little money

PRZYKŁADY

- **I've got a few friends in Leeds, so I won't be lonely.**
  Mam kilku przyjaciół w Leeds, więc nie będę samotny.
- **He has few friends and spends most evenings alone.**
  Ma niewielu przyjaciół i większość wieczorów spędza sam.
- **There's a little milk left – enough for one cup.**
  Zostało trochę mleka – wystarczy na jedną filiżankę.

W mowie potocznej zamiast *few* i *little* częściej słychać *not many* i *not much*: *He hasn't got many friends.* Zwrot *quite a few* znaczy, mimo słowa *few*, „całkiem sporo”.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/okresliki-ilosci/

Less i *fewer*

Stopień wyższy od *little* to *less* (mniej – przy niepoliczalnych), a od *few* – *fewer* (mniej – przy policzalnych): *less sugar, fewer cars*. W mowie wielu Brytyjczyków mówi *less* także przy policzalnych, ale w tekście pisanym i na egzaminie trzymaj się zasady.

> **CIEKAWOSTKA: DZIESIĘĆ SZTUK ALBO MNIEJ**
>
> Przez lata nad szybkimi kasami w brytyjskich supermarketach Tesco wisiały tabliczki *10 items or less*. Miłośnicy poprawnej angielszczyzny przypominali, że skoro *items* da się policzyć, powinno być *10 items or fewer*. W 2008 roku Tesco postanowiło zmienić napisy. Nowe brzmienie zaproponowała organizacja Plain English Campaign: *Up to 10 items*, czyli „do 10 produktów". Jej rzecznik tłumaczył, że takie sformułowanie jest łatwe do zrozumienia i zamyka spór.
>
> **Ten items or fewer.**

6. Dwie osoby lub rzeczy: *both, either, neither*

Gdy mówimy o **dwóch** osobach albo rzeczach, angielski ma trzy osobne słowa:

SŁOWO	ZNACZENIE	PRZYKŁAD
both	obaj, obie, oba	Both my sisters live in Glasgow.
either	jeden albo drugi, którykolwiek z dwóch	You can sit on either side.
neither	żaden z dwóch, ani jeden, ani drugi	Neither answer is correct.

Po *either* i *neither* stoi rzeczownik w **liczbie pojedynczej** (*either side, neither answer*), a po *both* – w mnogiej. Z zaimkiem albo rzeczownikiem z *the* / *my* dodajemy *of*: *both of them, either of you, neither of my parents*.

Te same słowa tworzą pary spójników: *both … and* (zarówno … jak i), *either … or* (albo … albo), *neither … nor* (ani … ani).

PRZYKŁADY

- **She speaks both French and Spanish.**
  Mówi zarówno po francusku, jak i po hiszpańsku.
- **We can either walk or get a taxi.**
  Możemy albo pójść pieszo, albo wziąć taksówkę.
- **Neither Tom nor his brother came to the party.**
  Ani Tom, ani jego brat nie przyszli na imprezę.

Uwaga: *neither* samo jest przeczeniem, więc czasownik zostaje twierdzący (*Neither of them came*, nie *didn't come*). Zwroty „ja też nie" (*Neither do I*) omawia lekcja o czasownikach – wiadomościach wstępnych[2].

7. Więcej niż dwie: *all, every, each*

All (wszyscy, wszystko) mówi o całej grupie i łączy się z liczbą mnogą albo z niepoliczalnymi: *All the shops were closed. All my money is gone. Every* i *each* („każdy") łączą się z liczbą pojedynczą: *every day, each student.*

PRZYKŁADY

- **Every house in our street has a red door.**
  Każdy dom na naszej ulicy ma czerwone drzwi.
- **The teacher spoke to each student separately.**
  Nauczyciel rozmawiał z każdym uczniem osobno.

Every patrzy na grupę jako całość („wszystkie bez wyjątku"), *each* – na każdy element z osobna. Często pasują oba, ale tylko *each* może stać samodzielnie i łączyć się bezpośrednio z *of* (*each of us*). *Every* potrzebuje do tego słowa *one*: *every one of us* („każdy z nas, co do jednego"). To mocniejsze niż *each of us* – podkreśla, że nie ma ani jednego wyjątku: *Every one of them passed the exam.* W tym zwrocie *every one* piszemy osobno: *everyone* (wszyscy) z *of* się nie łączy, więc *everyone of us* to błąd. Za to tylko *every* łączy się z liczbami i z *almost*: *every two weeks, almost every day*. Przy dwóch rzeczach używamy tylko *each*: *She had a bag in each hand.*

Dla porównania przy grupie większej niż dwie: „żaden" to *none (of)*, a „którykolwiek" to *any (of)*. *Neither* i *either* zostają dla dwóch.

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- *some* – twierdzenia, propozycje i prośby; *any* – pytania i przeczenia, a w twierdzeniach „obojętnie który".
- Jedno przeczenie w zdaniu: *I don't have any* albo *I have no*, nigdy *I don't have no.*
- *somebody, anything, nowhere, everyone* – czasownik w liczbie pojedynczej: *Everybody is here.*
- *many* + policzalne, *much* + niepoliczalne, zwykle w pytaniach i przeczeniach; w twierdzeniach *a lot of.*
- *a few* / *a little* = trochę (dobrze); *few* / *little* = mało (źle); *fewer* + policzalne, *less* + niepoliczalne.
- Dla dwóch: *both, either, neither*; dla więcej: *all, any, none*; *every* / *each* + liczba pojedyncza.

DLA NAUCZYCIELA

Some i *any* najlepiej ćwiczyć na zakupach: uczniowie w parach dostają listę zakupów i obrazek zawartości lodówki, a potem pytają i odpowiadają (*Have we got any eggs? – Yes, we've got some. / No, we haven't got any.*). Zaimki nieokreślone dobrze się sprawdzają w krótkiej historyjce kryminalnej: „Ktoś wszedł do domu, ale nic nie zginęło i nikt niczego nie widział" – uczniowie tłumaczą ją, a potem dopisują własne zakończenie. Różnicę między *a little* i *little* warto pokazać na dwóch rysunkach tej samej szklanki, wypełnionej wodą do połowy. Przy pierwszej stoi uśmiechnięty optymista, dla którego szklanka jest do połowy pełna: *There's a little water left* („zostało jeszcze trochę wody" – wystarczy). Przy drugiej stoi zmartwiony pesymista, dla którego jest do połowy pusta: *There's little water left* („wody prawie nie zostało" – za mało). Tak samo działa para *a few* / *few* z rzeczownikami policzalnymi, np. talerz z trzema ciastkami: *There are a few biscuits left* (optymista) i *There are few biscuits left* (pesymista).

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/okresliki-ilosci/

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- British Council, LearnEnglish, *Quantifiers*, https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/quantifiers [dostęp: 19.11.2026].
- *Tesco checks out grammar error*, Bdaily, 3.09.2008, https://bdaily.co.uk/articles/2008/09/03/tesco-checks-out-grammar-error [dostęp: 19.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o *some* i *any*, *much* i *many*, *few* i *little*, *both, either, neither* oraz *each* i *every*.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o określnikach i zaimkach nieokreślonych.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/rzeczowniki-w-angielskim/
2. https://zadruzynski.com/czasowniki-wiadomosci-wstepne/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

Igor Zadrużyński, *Some, any, much, many, a few: określniki ilości i zaimki nieokreślone*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/okresliki-ilosci/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com